

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/210/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 47.Pf.633.295/2023/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A Váczi Ügyvédi Iroda által képviselt indítványozó a Fővárosi Törvényszék 47.Pf.633.295/2023/5. számú ítélete ellen – a Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.P.52.014./2022/32-I. számú ítéletére is kiterjedően – terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz. A panaszbeadvány a támadott bírói döntést az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével tartotta ellentétesnek. Az indítványozó az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján kérte továbbá a támadott döntés végrehajtásának felfüggesztését.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszról és az ügyben hozott bírói döntésekről megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy (végrehajtás megszüntetése) tárgya egy deviza kölcsönszerződésből fakadó jogvita volt, melynek lényege az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] 2.1. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az indítványozó (perbeli felperes) mint adós és testvére mint zálogkötelezett 2009. április 19. napján kötöttek devizakölcsönszerződést az alperes jogelődjével, egy bankkal. A felperes nemteljesítése okán az alperes jogelődje a kölcsönszerződést 2011. március 17-én felmondta, a tartozás egyösszegben esedékessé vált. A bank a 2014. március 25-én kelt levelében tájékoztatta az adóst, hogy a teljes követelést egy Zrt.-re engedményezte, majd e Zrt. engedményezte azt egy Kft.-re. Ez utóbbi engedményezésről a felperes a 2014. április 16-án kelt jogutódlási nyilatkozatból szerzett tudomást. A Kft. 2020. november 18. napján a követelést tovább

engedményezte jelen per alperesére, az engedményezési szerződés tartalmazta a követelés összegét is. Az alperes jogi képviselője útján 2021. december 9. napján közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátása iránti kérelmet terjesztett a közjegyző előtt, egy másik közjegyző által 11058/Ü/857/2009/3. szám alatt kiállított, 2009. 04. 10. napján kelt közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátása érdekében. Az alperes kérelmére a közjegyző végrehajtási záradékkal a végrehajtást elrendelte. Az alperes végrehajtási eljárást kezdeményezett a felperessel, mint adóssal szemben. A végrehajtási eljárást az önálló bírósági végrehajtó 168.V.0736/2022. végrehajtói ügyszám alatt foganatosította. A felperes álláspontja szerint a kölcsönszerződés felmondását követően a követelés érvényesítésére irányuló megkeresést, fizetési felszólítást nem kapott, vele szemben végrehajtási eljárás nem indult. A 2020. november 18-án kelt engedményezési szerződés pedig nem alkalmas az elévülés megszakítására, tekintettel arra, hogy az elévülést kizárólag a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése szakítja meg. Mindezekre tekintettel a felperes kérte, hogy a bíróság az önálló bírósági végrehajtó előtt folyamatban lévő végrehajtási eljárást szüntesse meg, mert a végrehajtási eljárás elévült követelés érvényesítésére irányul, ugyanis a kölcsönszerződés felmondását követően a követelés érvényesítésére irányuló megkeresést sem az alperestől, sem annak jogelődjeitől nem kapott. A felperessel szemben végrehajtási eljárás nem indult, így végrehajtási cselekmények foganatosítására sem kerülhetett sor. Az alperes olyan követelés vonatkozásában kérte végrehajtható okirat (végrehajtási záradék) kiállítását, mely elévülést megszakító cselekmények hiányában már elévült. Mindezekre tekintettel a végrehajtandó követelés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 324. § (1) bekezdése alapján, a végrehajtási jog pedig a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 37. § (1) bekezdése alapján elévült.

- [4] Az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság 2022. május 3-án kelt 11.P.52.014./2022/32-I. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A bíróság döntésének indokolásában felhívta az rPtk. és a Vht. több rendelkezését is [rPtk. 324. § (1) bekezdés, rPtk. 325. § (1) bekezdés, rPtk. 327. § (1) bekezdés, Vht. 57. § (1) és (2) bekezdés]. Megállapította, hogy a jelzálogjog jogosultja (a Kft.) bekapcsolódott az indítványozó testvérével szemben folyó végrehajtási eljárásba, mely végrehajtási eljárásban ugyanaz az ingatlan volt fedezeti ingatlanként megjelölve, ráadásul a devizahitellel érintett kölcsönszerződés vonatkozásában az az első helyi rangsorban került bejegyzésre. Megállapította továbbá a bíróság, hogy a zálogjogosulti bekapcsolódás iránti kérelem, annak engedélyezése a devizakölcsön szerződésből eredő követelés érvényesítésével összefüggő végrehajtási cselekmény volt, amely megszakította a követelés és ezzel együtt a végrehajtási jog elévülését, az rPtk. 327. § (1) bekezdés 2. fordulata alapján. Hangsúlyozta: az elévülést megszakító végrehajtási

cselekménynek a követelésre kell vonatkoznia és megvalósulnia. Az elévülést megszakító hatás szempontjából pedig ennek, és nem az adott végrehajtási eljárásban az adós személyének van jelentősége. Ez a végrehajtási cselekmény előbbre viszi a követelés érvényesítését még akkor is, ha a végrehajtás nem az egyenes adós személyét, hanem a zálogkötelezett személyét érinti, mert a végrehajtás alapját képező kölcsönszerződésből eredő követelés behajtását célozza. A bíróság döntésének indokolásában kifejtette, hogy a zálogjogosult bekapcsolódás engedélyezése iránti kérelmével egy új végrehajtási eljárás indult, amely eljárást a bírósági végrehajtási ügyvitelről és pénzkezelésről szóló 1/2022. (I. 17.) IM rendelet 7. § (2) bekezdés *b)* pontja is új ügyként szabályozza. Nem vitásan, az engedélyezett bekapcsolódás mint önálló végrehajtási ügy ahhoz a végrehajtási ügghöz igazodik, amelybe a bekapcsolódást a végrehajtást foganatosító bíróság engedélyezte, azzal elválaszthatatlanul összefügg, mégis külön végrehajtási ügy.

- [5] A168.V.1.364/2015., a 168.V.1.736/2022. és a 168.V.1.379/2022. számú végrehajtások jogalapját ugyanaz a közjegyzői okirat (a 11058/Ü/2009/3. közjegyzői okirat) képezi, amelybe foglalt kölcsönszerződésből eredő követelés adója a jelen per felperese, zálogkötelezettje pedig a testvére. A bekapcsolódást engedélyező végzés a jogerőre emelkedés napján megszakította az elévülést, majd ennek alapján indult végrehajtási eljárásban foganatosított cselekmények az rPtk. 327. § (3) bekezdése értelmében ugyancsak alkalmasak voltak az ügy tárgyát képező követelés és a végrehajtási jog elévülésének a megszakítására. Ezért a keresetet az elsőfokú bíróság elutasította.
- [6] 2.2. Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az indítványozó fellebbezéssel élt és annak megváltoztatásával keresetének helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [7] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2023. szeptember 14-én kelt 47.Pf.633.295/2023/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás ismertetése körében kitért arra is, hogy a felperes testvére kölcsönszerződést kötött egy magánszemély kölcsönadóval 6.000.000 forint kölcsönösszeg erejéig. A magánszemély végrehajtásbeli követelését a Kft.-re engedményezte 2016. június 8-án. A Kft. mind a deviza kölcsönszerződésből, mind a forint kölcsönszerződésből eredő követelését az alperesre engedményezte 2020. november 18-án.
- [8] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével, kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító döntését az rPtk 324. § (1) bekezdésére, 325. § (1) bekezdésére, 327. § (1) bekezdésére valamint a Vht. 57. § (1) és (2) bekezdésére alapította.
- [9] A másodfokú bíróság döntésének indokolásában rámutatott, hogy a felek perbeli nyilatkozatai alapján azt kellett vizsgálni, hogy az rPtk. 326. § (1) bekezdése alapján a kölcsönszerződés felmondásával esedékessé vált követelés tekintetében a felmondás

(2011. március 17.) és a végrehajtási kérelem benyújtása (2021. december 9.) között eltelt időben volt-e az rPtk. szerinti, a követelés elévülését megszakító cselekmény. A Vht. és az rPtk. konkrét rendelkezéseinek felhívásával és ismertetésével hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a bank 2014. március 25-én kelt levélben tájékoztatta a felperest, hogy a teljes követelését a Zrt.-re engedményezte, valamint azt is, hogy a 2014. április 16-án kelt jogutódlási nyilatkozatból szerzett tudomást a felperes, hogy a követelés továbbengedményezésre került a Kft.-re. E megállapításokat a felperes nem vitatta. Azaz e jognyilatkozatok és ezek felperessel történt hatályosulása is megszakították az elévülést. A másodfokú bíróság azt is hangsúlyozta, hogy az rPtk. 324. § (1) bekezdése alapján a perbeli végrehajtandó követelés az általános elévülési időn belül (öt év) évül el, és a Vht. 57. § (1) bekezdése alapján a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el. Azaz mind az anyagi jogszabály (rPtk.) mind a bírósági végrehajtásra vonatkozó jogszabály (Vht.) a „követelés” és az ahhoz kapcsolódó „végrehajtási jog” elévüléséről rendelkezik. A peradatok szerint a felmondást követő öt éven belül történt zálogjogosult bekapcsolódás is megszakította az elévülést. Ekkor a végrehajtásbeli követelés jogosultja a Kft. volt, aki a jogelődje által kötött kölcsönszerződésből eredő követelését mint első ranghelyi jelzálogjog jogosult érvényesítette. Mindezek okán helytálló következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, amikor a felperes elévülésre alapított keresetét elutasította. A másodfokú bíróság döntésének indokolásában kiemelete, hogy alaptalanul érvelt a felperes azzal, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét megszegte és nem adta indokát annak, hogy a zálogjogosulti bekapcsolódás miért a követeléshez és miért nem a személyhez kötött. A másodfokú bíróság rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletének [17] bekezdésében mindenre kiterjedően megindokolta perbeli álláspontját. Az elsőfokú bíróság nem tért el a felperes által hivatkozott kúriai, illetve fővárosi törvényszéki döntésekben foglaltaktól sem. A kifejtettek alapján az elsőfokú ítéletet a döntésében jelzett indokolásbeli kiegészítésekkel és pontosításokkal helybenhagyta.

[10] 3. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybírósághoz. A panaszbeadvány a támadott bírói döntéseket az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével tartotta ellentétesnek. Az indítványozó a panaszbeadványát az Alkotmánybíróság főtítkára felhívására kiegészítette.

[11] A pertörténeti előzmények ismertetését követően az indítványozó utalt az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatára (e körben több döntést is idézett), ezzel összefüggésben hivatkozott arra is, hogy elképzelhető, hogy valamely részletkérdésre vonatkozó indokolás teljes elmaradása nem, míg egy lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indokolás viszont az az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJE) 6. Cikkében biztosított jog (*fair trial*) megsértését idézi elő. Az Alkotmánybíróság tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos döntéseit

idézve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét az indokolt bírói döntéshez való jog sérelmével összefüggésben állította. Hivatkozott arra, hogy álláspontja szerint *contra legem* jogértelmezésnek minősül, hogy az elsőfokú bíróság és a Fővárosi Törvényszék is iratellenesen, a tisztességes eljárás alapvető követelményét sértve mellőzte ténybeli előadásait, illetve jogi érvelését. Kifogásolta továbbá, hogy a perbeli alperes állításait a bíróság valósnak fogadta el, holott álláspontja szerint arra vonatkozóan az alperes bizonyítékot nem terjesztett elő, a tény valóságtartalmának cáfolatára vonatkozó felperesi nyilatkozatot, illetve bizonyítékot nem értékelte. Előadta továbbá, hogy a bíróságok iratellenesen tényként fogadták el azt is, hogy értesült a felmondásról és az engedményezésről, az eljáró bíróságok indokolási kötelezettségüknek álláspontja szerint nem tettek eleget. Sérelmezte továbbá azt is, hogy az elsőfokú bíróság az elévülést miért a követeléshez és nem a kötelezett személyéhez kötötte és ezzel összefüggésben a zálogjogosulti bekapcsolódást miért értékelte a felperes vonatkozásában elévülést megszakító cselekményként. Mindezekre tekintettel kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság jogszabályi hely megjelölése nélkül hozták meg a döntését és álláspontja szerint mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság indokolás nélkül, önkényesen figyelmen kívül hagyta az általa előterjesztett jogi érveket. Felhívta továbbá az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII. 18.) határozatát is és arra hivatkozva állította, hogy a bíróságok az adott jogkérdésre vonatkozó jogi normákat nem vették figyelembe, így önkényesen jártak el. Hivatkozott továbbá az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésére is.

- [12] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [13] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [14] 5. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel az alapeljárásban felperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozott – megjelölve az Alaptörvény

XXVIII. cikk (1) bekezdését –, továbbá a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.

- [15] 6. Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek csak részben tesz eleget. Tartalmazza: *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés]; *b)* az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálándó bírói döntést; *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [XXVIII. cikk (1) bekezdés]; valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a Fővárosi Törvényszék 47.Pf.633.295/2023/5. számú ítéletét.
- [16] Nem felel meg azonban az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontjának, amely szerint az indítványnak tartalmaznia kell megfelelő indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [17] Az indítványozó ugyan több alkotmánybírói határozatból is idézett, tartalmilag azonban valamennyi okfejtése a számára kedvezőtlen ítélet kritizálására, a bíróság – általa *contra legem*nek tartott – jogértelmezésének a cáfolatára irányult {hasonlóan lásd: 3332/2024. (VII. 29.) AB végzés, Indokolás [39]}. Az indítványozó nem értett egyet azzal, hogy a bíróság az elévülést a követeléshez és nem a kötelezett személyéhez kötötte, valamint ezzel összefüggésben a zálogjogosulti bekapcsolódást az indítványozó tekintetében elévülést megszakító cselekményként értékelte.
- [18] Az Alkotmánybíróság azonban emlékeztet rá, hogy ezekre a kérdésekre az első és másodfokú bíróság részletesen megindokolt és jogszabályi rendelkezésekkel alátámasztott döntései tartalmazzák a válaszokat {a Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.P.52.014./2022/32-I. számú ítélete (Indoklás [1], [8]–[19] bekezdései), a Fővárosi Törvényszék 47.Pf.633.295/2023/5. számú ítélete (1–2. oldal és 5–8. oldal)}.
- [19] Amint arra az Alkotmánybíróság már korábban rámutatott: „A mégoly terjedelmes, szerteágazó területekről összeválogatott szakmai anyagokat vegyítő beadvány sem helyettesítheti a támadott bírói döntésre irányuló, releváns, konkrét (az Alkotmánybíróság által vizsgálható) alkotmányjogi indokolást tartalmazó, és a határozott kérelem Abtv.-ben rögzített kritériumainak megfelelő indítványt.” {3550/2023. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [45]; 3164/2024. (V. 10.) AB végzés, Indokolás [26]}. A benyújtott alkotmányjogi panasz így valójában az ügyben hozott, és az indítványozó által rá nézve kedvezőtlennek tartott bírói döntések tartalmi, és nem alkotmányossági kritikája. Az Alkotmánybíróságnak kizárólag arra van hatásköre, hogy alkotmányossági szempontból vizsgálja felül az eléje tárt bírói döntést, és kiküszöbölje az azt érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet {3152/2019. (VI. 26.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [20] 7. Az indítványozó hivatkozott az EJEE megsértésére is. Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Alaptörvény 24. cikk *f)* pontja, valamint az Abtv. 32. §-a alapján csak a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközésének a vizsgálatára terjed ki a hatásköre, és arra is csak az Abtv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott indítványozói kör indítványára; bírói döntések nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára azonban nincs hatásköre {3472/2020. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [23], 3332/2024. (VII. 29.) AB végzés, Indokolás [41]}.
- [21] 8. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontjában foglaltakra, visszautasította, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján.

Budapest, 2024. október 15.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró